

PEDRA SECA

Xavier Gual

EMPRESARI @xaviergual

LES ORLES DE LA INFÀMIA

Malgrat tot el que s'ha dit i explicat sobre els casos d'abusos de religiosos a infants, dels quals se'n coneixen desenes, centenars de denúncies, tot i que els diaris n'han omplert pàgines i els americans n'han fet una gran pel·lícula, «Spotlight», amb premi Oscar inclòs, aquesta vergonya d'abast mundial encara va llevant capes i capes de foscor per on la veritat apareix. Ara una escola marista, després una altra, a continuació una dels escolapis, i així en un degoteig de centres educatius o recreatius que reclamaven joves i nens, els quals hi acudien sense protecció i amb els pares confiats. En un esfereïdor treball periodístic publicat al digital el Món per Francesc Burguet, titulat «Jo no perdono», d'obligada lectura per tothom i sobretot pels líders religiosos, es relaten tota mena

de fets cruentos amb criatures com a víctimes de tocaments o violacions juntament amb una altra xacra de la qual es parla poc: la violència física que alguns mestres aplicaven a les aules. La difusió d'aquest document ha generat un fet sortosament habitual. En llegir-ho o escoltar-ho un adult, una víctima més que fins ara havia callat, aquest decideix explicar el seu cas. En aquesta ocasió ha estat en Valentí Carretera, un exalcalde de Sant Vicenç de Castellet, que ha tingut valor per narrar el seu cas al cap de seixanta anys. La seva història es pot consultar als mitjans que l'han publicat amb tots els detalls. Com en els altres, el seu valor és enorme. Posa llum sobre una plaga que la majoria de les organitzacions religioses han encabit i, sobretot, encobert. El valor de fer aquesta delació ara és digna de la més gran de les admira-

cions perquè mantenir-se callat li hagués evitat els focus, les explicacions tardanes als seus familiars, reviure aquelles nits fastigoses i potser el judici sever dels més cecs per la seva militància clerical. Sense voler entrar en la seva ment i solament mirant d'interioritzar les seves experiències des de la meua òptica, crec que és la forma millor d'alliberar-se de tot el que va passar, d'un mal sentiment, d'un xoc mental amb el qual cal conviure i, per tant, plantar-hi cara. Des del respecte a les decisions de cadascú, aquí hi conviuen dues maneres d'entendre la vida i practicar-les. Una, la més adequada per a la sanitat de la societat, la que quadra amb la veritat donant la cara sempre, siguis víctima o botxí. Uns per intentar trobar guariment psicològic i els altres per assumir les conseqüències penals de les seves accions. L'altra, la

que en podríem dir el silenci de les sagristies, és la que fa tot el possible per callar i encobrir, per no dir res, per mirar cap a una altra banda, per traslladar l'abusador d'escola o de parròquia en lloc de portar-lo al jutjat. Sobretot que no se sàpiga. Resulta que tots els estrats socials acullen persones malèvoles i malaltisses, normalment poques, però aquest encobriment que ha practicat la seva jerarquia és el que ha permès que s'escampés i es mantingués en el temps per anys i panys de cel·les en què un adult amb sotana grapejava infants de pocs anys, un dia i un altre. Si en tenen alguna d'antiga per casa, visualitzin la imatge de l'orla amb tota la seva potència gràfica. Per ser conseqüent amb el que escric, jo he d'explicar que en els meus anys d'escolar en centres religiosos no recordo cap capella magrejant-me a mi o als meus companys de pupitre. Però sí que puc explicar que als més moguts i als «diferents», a l'edat

de sis anys, un professor es dedicava a colpejar-nos de forma sistemàtica amb les mans, a vegades amb els punys o fent servir qualsevol eina «didàctica» com un regle de fusta o un llibre gruixut. A alguns, per alterar l'ordre de la classe, a mi, que de petit era allò que en deien un bon minyó, el meu pecat mortal era escriure amb la mà esquerra. I parlo d'agressions dures, de les que deixaven marques al cos. Amb els anys, he pensat que la lleugeresa tartamudesa que va acompanyar-me durant la meua adolescència era deguda a les tortures físiques i psicològiques patides durant el curs que em va «impartir» un prevere de Calders ara fa més de quaranta anys. Els que han sofert coses pitjors, segur que els ha de ser costós explicar-ho, però a mi, fer-ho sovint i àmpliament com ara, sempre m'ha anat molt bé i he pogut fer força net de les tenebres del que ha estat segurament l'any més fosc de la meua vida.

RAIMON, EL MÓN I BERGA, 50 ANYS

PERSPECTIVA

Jaume Farguell i Sitges

PRESIDENT DEL CASAL D'EUROPA AL BERGUEDÀ

Fou una emoció intensa i compartida escoltar i veure el concert de comiat de Raimon al Palau de la Música de Barcelona el dia 28 del mes de maig passat. Feia just mig segle quan al mateix Palau tenia lloc aquell altre memorable concert seu que, amb el de l'any abans a l'Olympia de París, i el de l'any posterior a la Universitat de Madrid, configuraren la trilogia que havia de consagrar Raimon com el cantautor irreductible en la defensa de la llengua, la cultura i la protesta social del nostre país. Aquell esdeveniment del 1967 me n'evoca un altre d'igualment emocionant i molt més proper. Fou precisament el 14 de novembre del mateix any que, a l'escenari del Saló Cinema Catalunya i organitzat per Joventuts Musicals, Raimon, per primera vegada a la nostra ciutat, ens oferia un concert que em pertocà a mi presentar al públic. Pocs anys després, la mateixa entitat, ja fidelment devota del cantautor de Xàtiva, el tornà a portar a Berga en sengles au-

dicions a Sant Francesc i al Casino Berguedà.

Aquells eren temps de retallades. No pas econòmiques, com les d'avui dia. Però sí ideològiques, practicades per les implacables tisores del ministre d'Informació, Fraga Iribarne, que mutilava, quan calia, el text de les cançons del nostre personatge, com el «Gora Euskadi» cantant al País Basc entre tantes altres prou recordades amputacions.

La mort de Franco posà fi a la censura i ens brindà un Raimon pletòric i sense restriccions. Capaç d'evocar amb Espriu la ginesta i el vermell de roselles de la senyera, clamant després la llibertat amb nova falç per segar les males herbes i, a la fi, posant-nos dempeus cridant que «ens mantindrem fidels per sempre més al servei d'aquest poble».

Amb aquest sorprenent perfil de nou trobador dels Països Catalans, Raimon mostra idèntic talent tant a l'hora de regalar-nos dolces tonades d'amor («Si un dia vols», «Com un puny») com construint penetrants sirventesos contra l'opressor («Jo vinc d'un silenci», «T'adones, amic»). Bona part de l'excel·lent polivalència de Raimon rau en el sòlid sediment literari que l'ha convertit en caixa de ressonància de la millor poesia catalana, des de l'encís dels planys amorosos de l'Ausiàs March que tem morir en la tempesta: («Ves e vents han mos desigs complir, fent camins dubtosos per la mar... jo tem la mort per

no ser-vos absent, perquè amor per mort és anul·lat...»), fins a plorar amb Espriu els dissorts de la pròpia pàtria amb enyor de les excel·lències de la moderna Europa («I com m'agradaria d'allunyar-me'n nord enllà, on diuen que la gent és neta i noble, culta, rica, lliure, desvetllada i feliç»).

La meua franca admiració per Raimon em dugué un dia no gaire llunyà al carrer Blanc de Xàtiva a cercar la seva casa nadiua, on un dia «va deixar sa mare sola». Poca gent me'n donava raó fins que una veïna em digué: «em sembla que és per allà baix. Sí, la d'aquell xicot tan català». Ni una trista placa a la façana de la llar del fill il·lustre de la vila. Una pena. Afortunadament, ara, després de tants anys de mal govern, el País Valencià ha començat a recuperar la memòria i Raimon ja ostenta ara l'Alta Distinció de la Generalitat Valenciana i el títol de Fill Predilecte de Xàtiva. Ja era hora. Se sumen a la Medalla d'Or de la Generalitat de Catalunya, la de l'Ajuntament de Barcelona i el Premi d'Honor de las Lletres Catalanes. En aquests moments crucials d'efervescència independentista catalana, és fre-

Raimon, convidat a la Patum del 1998

qüent que més d'un nacionalista abrandat intenti desmitificar Raimon insistint que aquest no ha estat mai predominantment nacionalista, sinó essencialment d'esquerreres. No crec que aquesta sigui una qüestió essencial davant el fet de la ingent tasca realitzada per ell defensant de la mateixa manera, aquí, a Europa i a Amèrica, tant la seva identificació amb els obrers i els «lauradors del seu poble» com, sense claudicacions, la llengua comuna de catalans i valencians, i fent aixecar aplaudiments arreu quan canta «ens han amagat la història i ens diuen que no en tenim» o «qui perd els orígens perd identitat».

ARXIU PARTICULAR

Visita el
amb
Regió7

M^NAC
MUSEU NACIONAL
D'ART DE CATALUNYA

Disposen d'entrades per visitar el Museu Nacional d'Art de Catalunya. Hi podreu veure les col·leccions residents del museu, d'art romànic, gòtic, renaixement i barroc, el llegat Cambó, art modern, la col·lecció Thyssen-Bornemisza, la de dibuixos, fotografia, numismàtica, gravats i cartells.

LLOC:
Palau Nacional -Parc de Montjuïc

Passeu per les nostres
oficines i obtindreu
**DUES
ENTRADES
GRATUÏTES**
per subscriptor.
(Oferta limitada)